

Att möta förändringar

Program för Nordiska rådets arbete 2008

Nordiska rådets program 2008

Det nordiska parlamentariska samarbetet syftar till att främja politisk, ekonomisk, miljömässig, social och annan utveckling i Norden och norra Europa.

Nordiska rådet vill tillsammans med de nordiska regeringarna arbeta med frågor som skapar mervärde för de enskilda länderna.

Ett sådant område är globaliseringen där alla de fem nordiska länderna och de självstyrande områdena skall klara sig i helt nya konkurrens- och produktionsmönster. Här kan det nordiska samarbetet få ny betydelse och skapa nya resultat till nytta för våra nordiska invånare. De nordiska länderna har självklara gemensamma styrkepositioner som bäst kan utnyttjas på den globala marknaden genom en samfällid strategisk insats.

Motverkandet av klimatförändringarna kommer att vara en central utmaning för det nordiska samarbetet de kommande åren. De nordiska länderna har alla förutsättningar att minska utsläppen av växthusgaser trots ökad energiproduktion. Detta med hänvisning till bl.a. modern miljöteknologi, användningen av förnyelsebara energikällor och energieffektivisering. Norden ensamt har dock marginellt inflytande på klimatet och förändringarna däri. Problemet är i allra högsta grad globalt och därför gemensamt. Därmed bör lösningen också vara global och gemensam. Nordiska rådet kommer att fokusera på planeringen av FN:s klimatkonferens 2009 i Köpenhamn för att säkerställa att de nödvändiga besluten med tanke på miljö och klimatet, fattas vid mötet.

Nordiska rådet arbetar målmedvetet för att Norden skall vara en föregångsregion när det gäller globalt ansvar så att det solidariska tänkande som genomsyrar de nordiska samhällena också kommer att styra de nordiska ländernas ageranden globalt. De nordiska länderna är idag centrala aktörer i humanitärt arbete runt om i världen. Nordens engagemang i utrikes- och säkerhetspolitiska frågor, vilket bland annat omfattar civil krishantering och samhällssäkerhet, syftar till att stärka den samnordiska förmågan till kris- och katastrofhantering. De nordiska länderna har lång erfarenhet och bred expertis i dessa frågor. Ett starkt nordiskt samarbete bidrar till att höja insatsförmågan både på hemmaplan och internationellt.

Klimat och miljö

För att Norden också i framtiden skall vara en framstående region i världen kräver det bland annat att näringslivet och hushållen har tillgång till säkra leveranser av energi, som produceras och distribueras på ett hållbart sätt. Därför måste energipolitiken utformas så att den tillgodoser dels miljö- och klimatmålen och dels distributions- och försörjningsmålsättningar i de nordiska länderna. Det förutsätter en minskning av användandet av fossila bränslen och en satsning på en rad olika miljövänliga och utsläppsfria energikällor. Alltså bör det nordiska samarbetet satsa på att utveckla och utnyttja förnyelsebar energi i större grad än idag. Med hänsyn till radioaktivt avfall är det ett samnordiskt intresse att hanteringen och lagringen sker i enlighet med strängast tänkbara säkerhetskrav.

Miljömedvetenhet och höga ambitioner för miljöskydd är en viktig grundsten i det nordiska vinnarkonceptet. I det sammanhanget kommer Nordiska rådet att fortsätta samarbetet med de övriga Östersjöländerna för att bekämpa bl.a. de oförsvarligt stora utsläppen av kväve och fosfor i Östersjön. I Nordiska rådets arbete med att vidareutveckla Norden som en inflytelserik region spelar nordisk branding av miljö- och energiteknologier samt miljösystemexport en stor roll.

Norden ett centrum för innovation och konkurrenskraft

Nordiska rådet kommer att fokusera på centrala näringspolitiska villkor i förhållande till de globala utmaningar som näringslivet i Norden konfronteras med dagligen. Det är en grundläggande förutsättning att Nordens näringsliv -och forskningsinstitutioner har de nödvändiga globala kompetenserna. Med detta menas att man har kunskap om och erfarenhet av nya kompetenskrav, handelsmönster, finansiella metoder och interkulturella umgängesformer. Nordiska rådet kommer i samarbete med de nordiska regeringarna att arbeta för att arbetet omkring globaliseringsfrågeställningarna blir en framgång.

Vidare är det för Nordiska rådet en målsättning att det skapas ekonomiska resurser på tvärs av de nordiska gränserna så att både nya företagare och redan etablerade företag får bättre tillgång till start- och utvecklingskapital. Norden bör i högre grad än tidigare utnyttja sitt regionala samarbete till att optimera användningen av existerande kapital och samtidigt samarbeta om att utveckla ytterligare kapital för detta ändamål.

Utbildning och forskning är avgörande faktorer för hur de nordiska länderna kommer att klara sig i en global konkurrenssituation. Nordiska rådet kommer att aktualisera initiativ på dessa områden – speciellt i förhållande till det fortsatta arbetet med globaliseringssatsningen.

Slutligen är det avgörande för Norden att utvecklingen på innovationsområdet fortsätter. Detta kan ske via ett förbättrat samspel mellan forskare och innovationsmiljöer samt mellan innovationsmiljöer och företag. Användardriven innovation är ett nyckelord i detta sammanhang.

Norden och det regionala samarbetet

Som en konsekvens av ett ökande internationellt samarbete måste Norden i större grad fokusera på regionalt samarbete. Detta inte minst med hänvisning till samarbetet inom ramen för den Nordliga dimensionen och det regionala samarbetets tilltagande betydelse i det europeiska samarbetet. Därför vill Nordiska rådet fortsatt spela en aktiv roll i Östersjösamarbetet, i Västnorden, i Arktis- och Barentssamarbetet samt också aktivera samarbetet i förhållande till Europaparlamentet. Det är centralt för Norden att skapa en förståelse för de viktigaste utmaningarna och samarbetsfrågorna i dessa regioner. Nordiska rådet har som ambition att involvera sina grannländer i ett aktivt deltagande i regionala samarbetsorgan.

Nordens välfärdssamhällen

Det finns ett tydligt samband mellan en god folkhälsa och ett samhälle präglad av ekonomisk och social trygghet. Människor skall kunna och våga skifta karriär eller byta arbete när detta krävs för att hålla sig kvar på arbetsmarknaden. Ekonomisk stress och social otrygghet orsakar ohälsa. Hälsa, ekonomisk och social trygghet är viktiga framgångsfaktorer för att Norden också i framtiden skall ligga i täten i den globala konkurrensen. Nordiska rådet kommer under året att fokusera på den nordiska välfärdsmodellen i detta sammanhang.

Socialpolitiska reformer hör idag ofta samman med förändrade ekonomiska och sociala strukturer. De nordiska länderna skall agera så att viktiga landvinningar som utrotande av fattigdom, minskningen av sociala klyftor och ökande av kvinnors handlingsfrihet inte äventyras. En viktig utmaning för Nordiska rådet och det nordiska samarbetet blir därför att utforma reformstrategier som gör det möjligt att förena åtaganden när det gäller människors sociala trygghet med en exponering för en ökad integration av en global ekonomi.

Kulturell samhörighet

Kultursamarbetet spelar en viktig roll för Norden och är en av hörnstenarna och i det nordiska samarbetet. Nordiska rådet kommer under 2008 att följa upp den nya strukturen för det nordiska kultursamarbetet och vid behov väcka nödvändiga förändringsförslag. Under de kommande åren kommer det också att riktas speciell uppmärksamhet på de utvecklingsmöjligheter som uppstår när kopplingen mellan kultur och näringsliv stärks. Språk och språkförståelse är i detta perspektiv centralt och därför kommer språkpolitiska frågeställningar att bli viktiga.

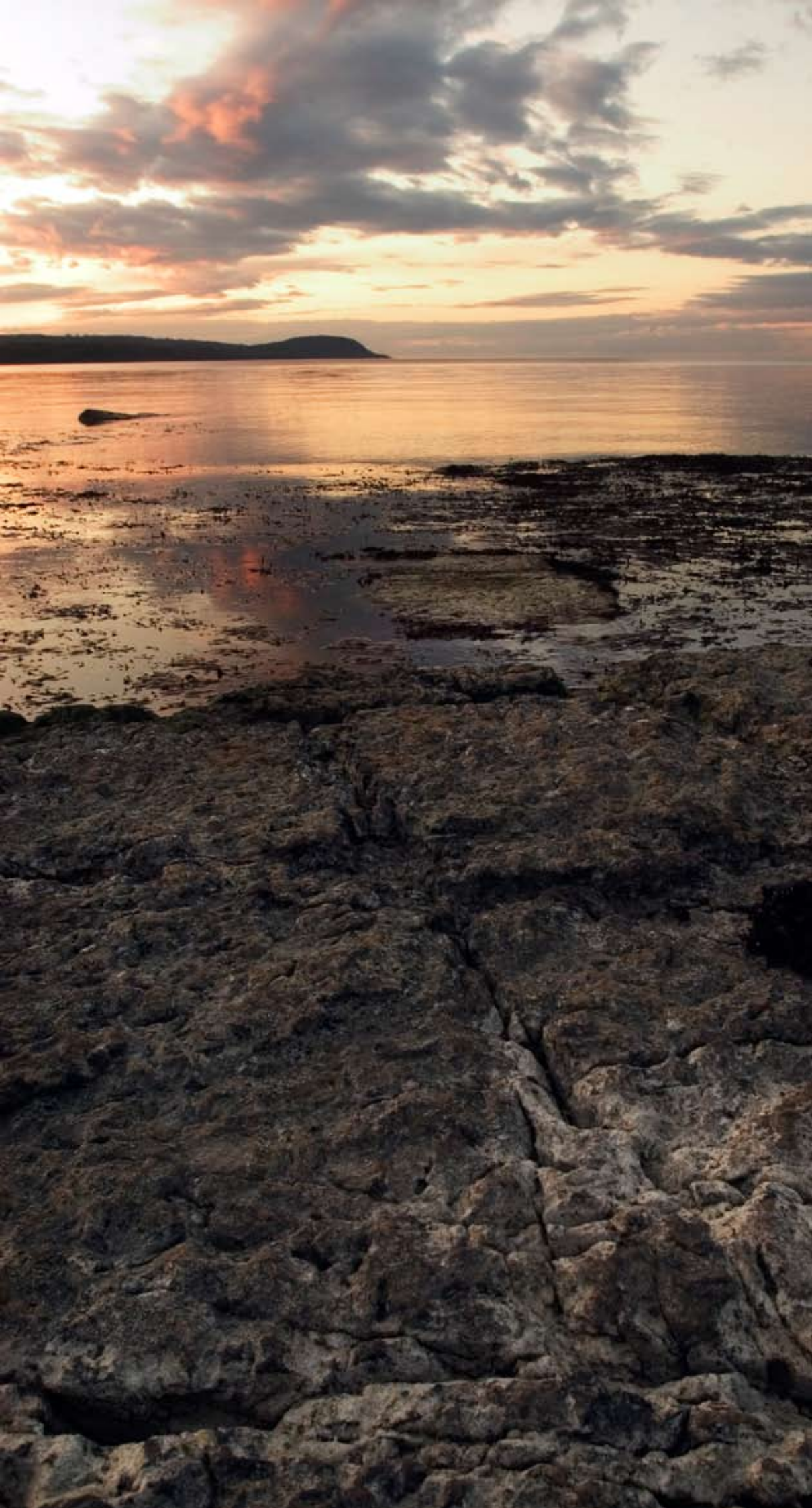
Norden utan gränshinder

Att företag och enskilda individer kan förflytta sig och verka fritt i Norden utan att konfronteras med gränshinder är en grundläggande förutsättning för att Norden skall kunna utveckla och bibehålla sin position som en konkurrenskraftig region.

Som en följd av en långt utbyggd välfärd och en stor offentlig sektor finns det många regler, lagar och direktiv på samhällets olika områden i de nordiska länderna. Det har visat sig att dessa regler och lagar inte alltid passar ihop mellan de nordiska länderna. I takt med att de nordiska befolkningarna och företagen allt mera verkar och lever i två eller flera nordiska länder ställs denna problematik på sin spets.

Att avskaffa existerande gränshinder är emellertid inte nog. Nya uppstår löpande i samband med ny nationell lagstiftning och i samband med den nationella implementeringen av EU direktiv. Det är nödvändigt att det sker en nordisk koordinering av dessa processer.

Nordiska rådet kommer i samarbete med de nordiska ländernas regeringar att nogsamt följa med avvecklingen av centrala gränshinder i Norden. Likaså kommer Nordiska rådet att rikta speciell uppmärksamhet åt att utvärdera de nya strukturer som skapats av de nordiska regeringarna och se om dessa fyller sin funktion.

Fakta om Nordiska rådet

År 2008 kommer Nordiska rådet att hålla tre gemensamma rådsmöten – i januari, april och september – samt Nordiska rådets session sista veckan i oktober. Utöver dessa håller Nordiska rådets utskott separata möten med egna teman i slutet av juni. Presidentskapet innehas år 2008 av Finland.

Nordiska rådet har 87 medlemmar som är fördelade på fem nationella och tre självstyrelsedelegationer: Sveriges, Danmarks, Finlands, Norges, Islands, Färöarnas, Grönlands och Ålands. Det finns fyra partigrupper: Den Socialdemokratiska gruppen, Mittengruppen, Konservativa gruppen och den Vänstersocialistiska gröna gruppen. Sju medlemmar i Nordiska rådet tillhör inte nå-

gon partigrupp. Det samiska parlamentariska rådet är observatör i Nordiska rådet. Nordiska rådets sekretariat ligger i Köpenhamn.

Nordiska rådets organ

Presidiet
Kultur- och utbildningsutskottet
Medborgar- och konsumentutskottet
Miljö- och naturresursutskottet
Välfärdsutskottet
Näringsutskottet
Kontrollkommittén

Nordiska samarbetsorganisationer

Väsnordiska rådet
Föreningarna Nordens Förbund
Ungdomens Nordiska råd

Internationellt Nordiska rådets internationella samarbete skall främja nordiska värderingar och ställningstaganden i vidare internationella sammanhang, vara en pådrivare i det parlamentariska samarbetet kring utmaningarna i norra Europa och Östersjöregionen och medverka till opinionsbildning och initiativ kring Arktis- och Barentsregionens frågeställningar. En del av samarbetet bidrar till utvecklingen av Den nordliga dimensionen och medverkar till brobyggande mellan EU och dess östra grannar.

Nordiska rådet har ett samarbete med Baltiska församlingen (BA) och Baltic Sea Parliamentary Conference (BSPC), där rådet bland annat står för sekretariatsfunktionen och innehar ordförandeskapet i den permanenta kommittén 2008, Arktiska parlamentarikerkommittén (SCPAR) och Rysslands Federala församling. Samarbetet med Europaparlamentet har intensifierats under de senaste åren.

Nordiska rådets internationella kontaktnät omfattar bl.a. följande organisationer:
Nordvästra Rysslands parlamentariska församling (PANWR)
Beneluxparlamentet (BICC)
British-Irish Interparliamentary Body (BIIPB)
Den parlamentariska församlingen vid Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSCE PA)
Västeuropeiska unionens parlamentariska församling (WEU PA)
Europarådets parlamentarikerförsamling (PACE)
Världsbankens parlamentariska nätverk (PNoWB)
Interparlamentariska församlingen för Oberoende staters samvälle (CIS-IPA)